

לזכרה של גליה פלס

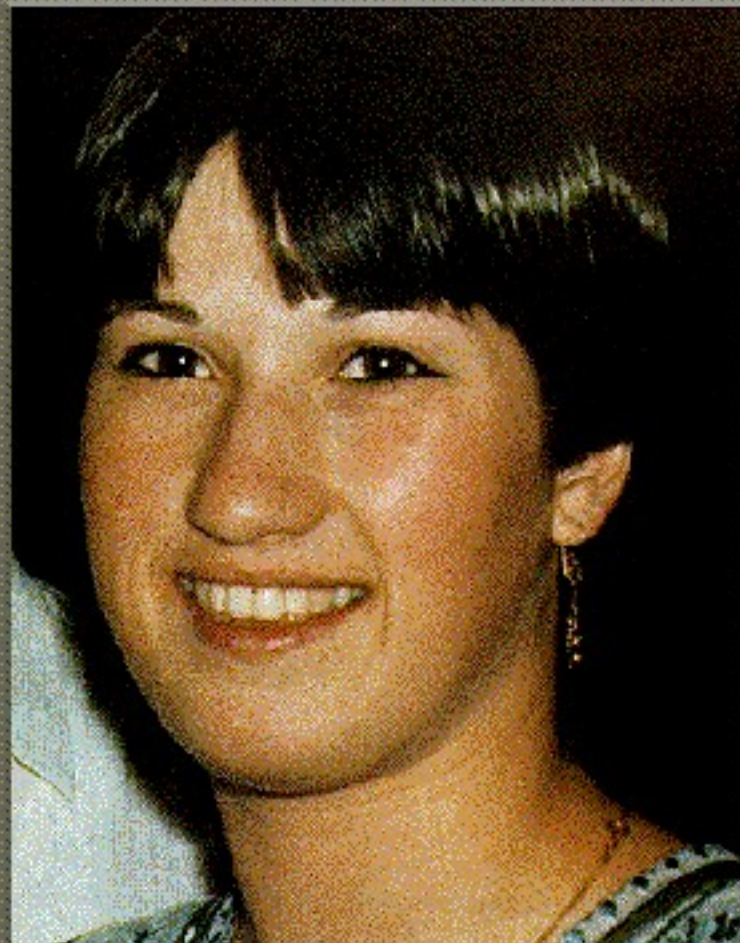
ל ג ל י ה

כל השבילים זועקים אלי —
גליה

האביב שהחל פורח בנו
נבל לאור האובדן אותך —
גליה.

את שידעת את הפרחים והצבעים
בשבילי ההרים,
הותרת אותם מיותמים,
את שידעת את האהבה
הותרת אותנו
אוהבים ובוכים
גליה.

את כל היופי והחסד
לקחת עימך,
ואנו ריקים מכל...
לכאב אין מילים
יש רק דמעות שחונקות
את כל היקר והאהוב
שהיה לנו
ולא עוד...

המלאך שלי

המלאך שלי — הוא יושב בשמים
ומשגיח עלי בשבע עיניים.
אם פתאום התנהגתי באופן איום,
המלאך מתהלך ברוגז כל היום.
אם הגעתי אתמול לשולחן מאוחר —
המלאך לא ישכח לי את זה עד מחר.
אם אינני רוצה עוד ללכת לישון —
המלאך מסוגל להושיט לי לשון.
אם הייתי בסדר — הפתעה חמודה!
המלאך יתקשה להאמין לעובדה.
כי תמיד הוא אומר לי:
"ובכן, חמודי, מתי כבר תהיה ילד טוב לכבודי?"

(כתה ג')

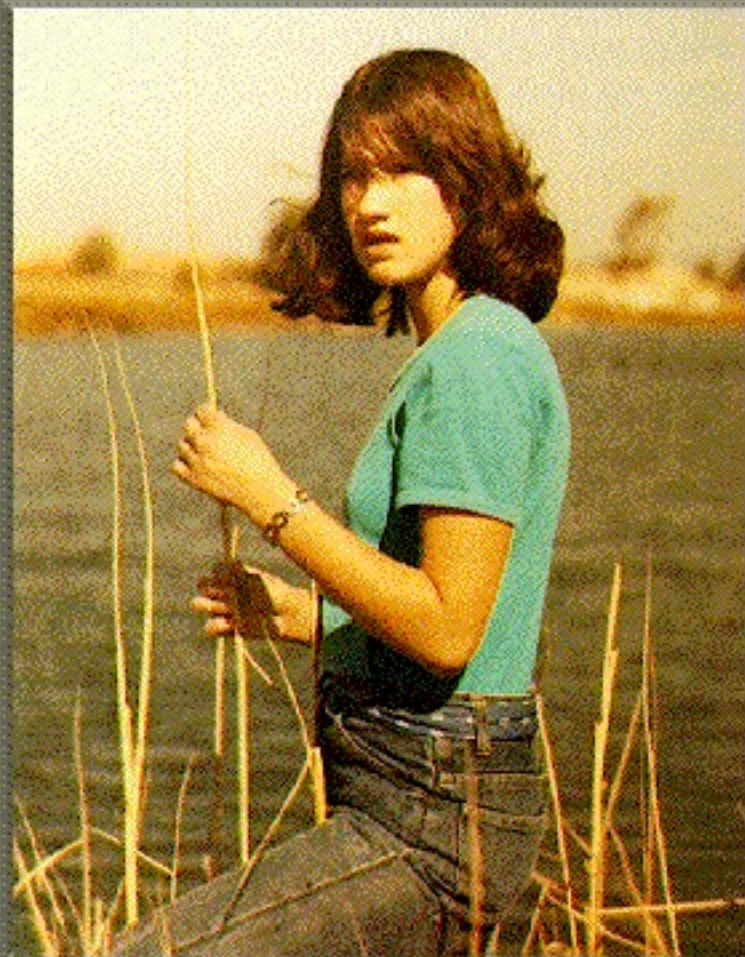
מסירה שלג'יה פלס ז"ל

ב ג ר ת

לקום יום אחד ולגלות
בפתאום שהחומה כבר לא
שלמה והחממה שם בשדה
קרסה תחתיה ונפלה.
שגדול הוא המרחק
ממך לביתך.
שיש אהבות
והרבה אכזבות.
שכל יום שונה ממשנהו
ושיש ימים בהירים
אך יש גם סערות
בשמים המשתנים.
שהשמש מאירה גם באור
אחר, ושהמוות נמצא בכל
מקום והוא הרה אסון.
ואתה פתאום מבין את
המשמעות העמוקה של
אושר, אהבה, שמחה וצער
ואתה לומד מכל דבר
בכוחות עצמך
וקשה הדרך ויפה.

גליה

בית יורת, 21.3.82

אני רוצה הביתה

עוד יום עבר

עוד יום עובר

הלילה עוד ארוך

(מקווה שיתקצר)

פה כולם בירוק

ומחר

עם שחר אצא

בדרכי הטבע הירוקות

שטופות השמש

אסע בדרך הידועה

היפה

הביתה.

גליה

רוצה לנסוע רחוק מכאן

אל מעבר לימים ולאגדות

לראות אנשים וארצות

ונופים משגעים

כמו בחלומות

וכשאחזור

לדעת

שיש מישהו שמחכה לי

ויש מקום אליו אני

שייכת

מקום שאין לו תחליף

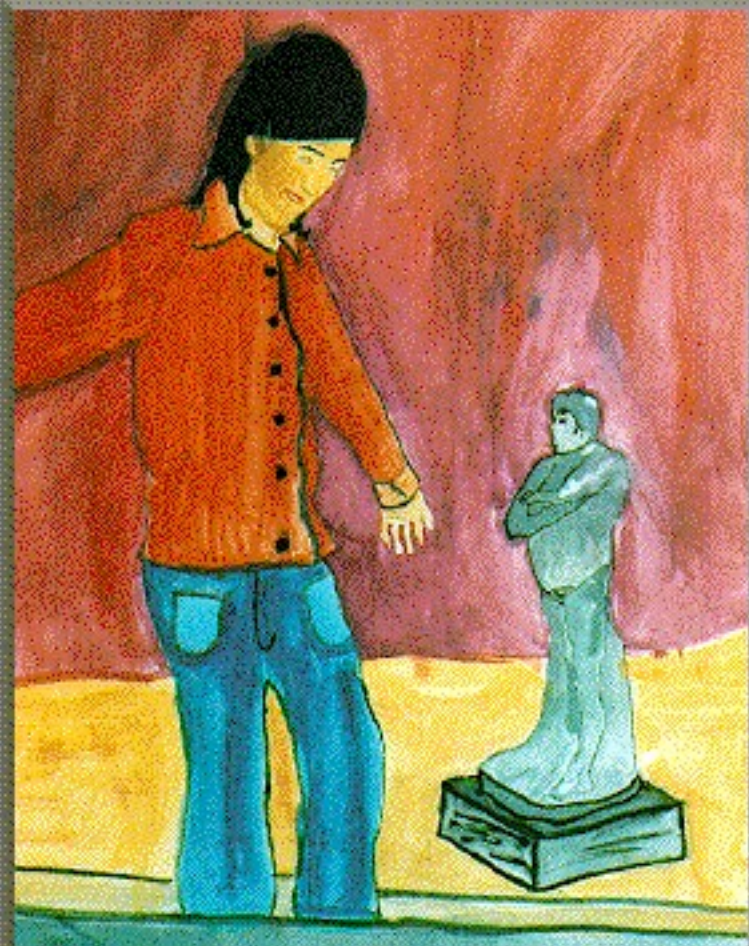
עם כל הרע והטוב שבו

מקום שלי

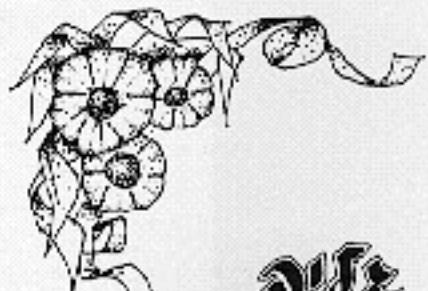
ארץ שלי.

גליה

מצוירה של ג'יה קלס ג'יא

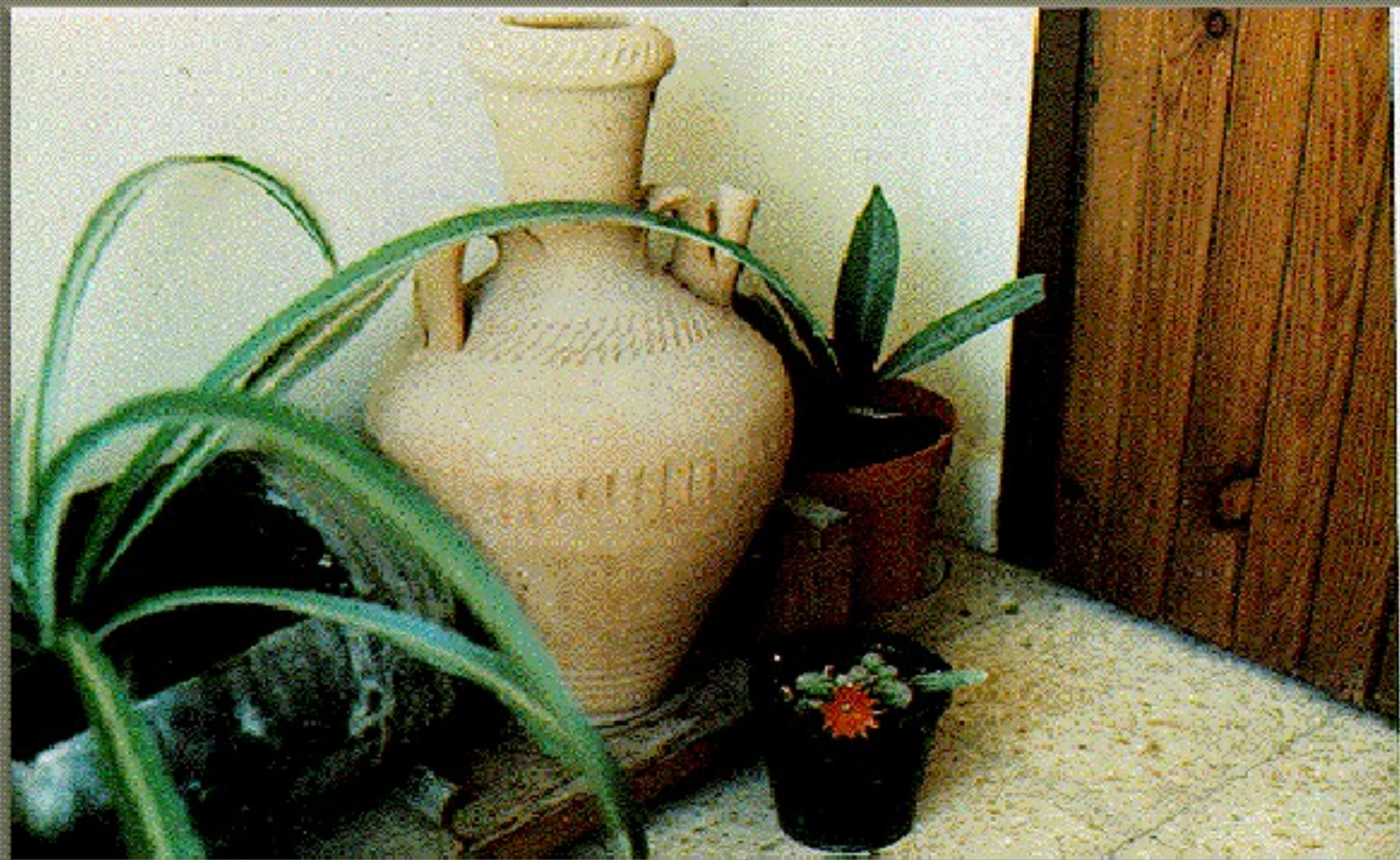
מבילומיה של גליה פלס ז"ל

עניו
מתחילתה
לראות
את האדם
בר
עצמו
המבטא

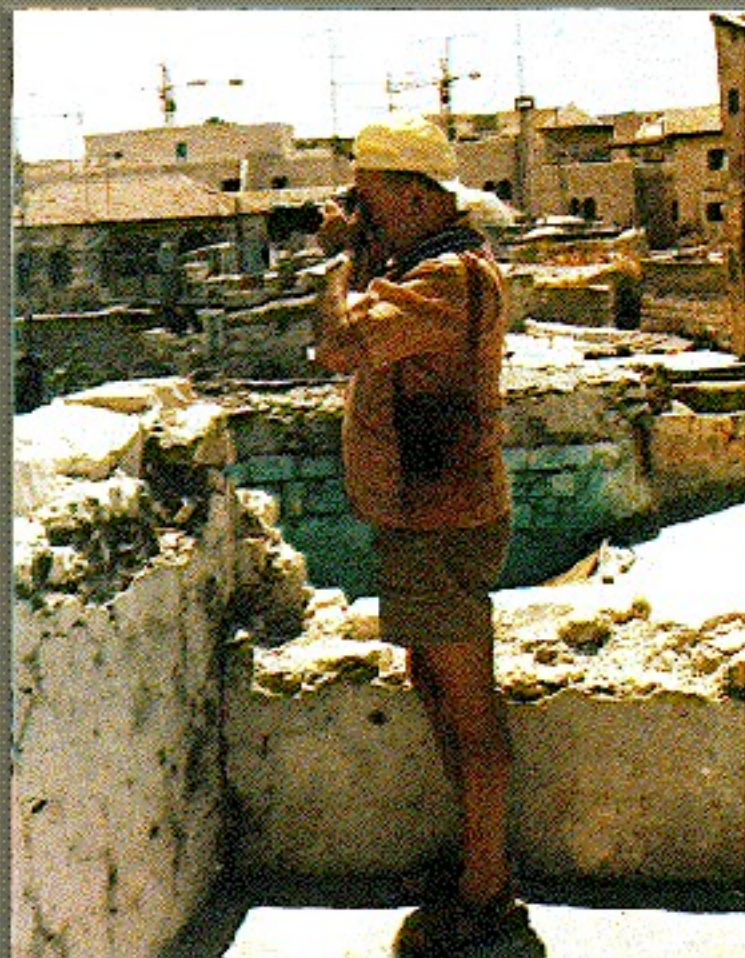
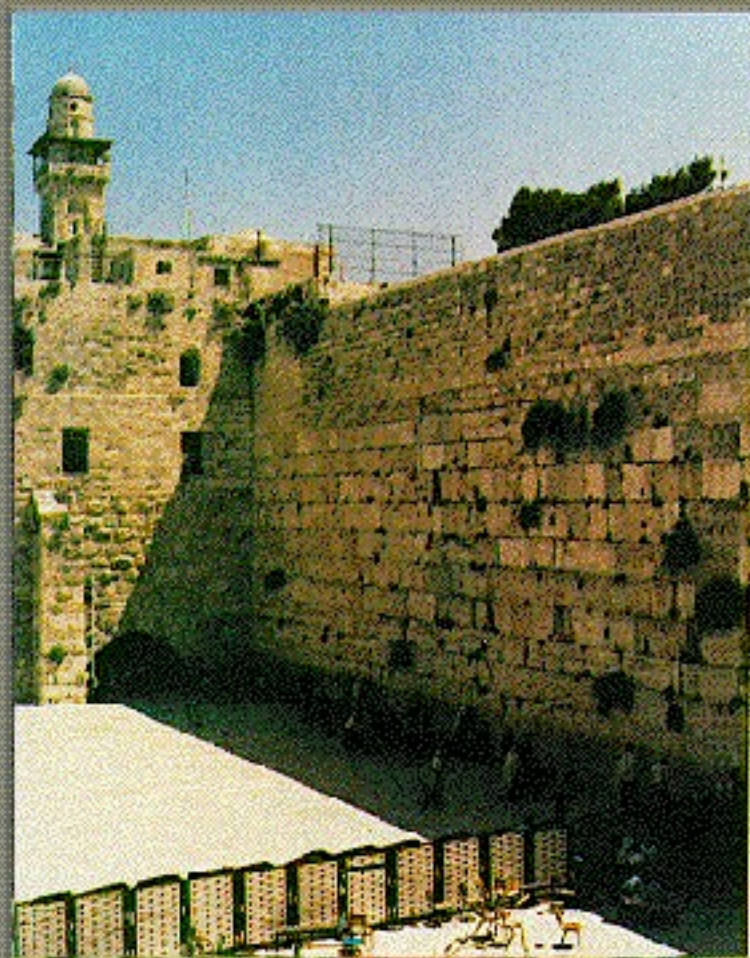
מציאותה של ג'יה פלס ג"ל

מציאותה של גליה פלס ז"ל

מבזווחיה של ג'זיה פלס ג'י'ל

אצולומיה של ג'יה פלס ג'יל

דברים לזכרה של פאס ג'איה ז"ל

איך - איך יכולת לעזוב אותנו גליה-לה, כך פתאום בשיא אושרנו המשפחתי...

כבר כחודש לפני חתונתם של ענתי ועפר, כל פעם שהגעת הביתה, בכל שיחה טלפונית שאלת: "אתם מתרגשים? אני - מאד מצוד. סוף-סוף אחותי היחידה מתחתנת". ואתן חברות טובות, לא רק אחיות, קונות ביחד, מתיעצות ביחד, ומבלות ערכים - שני הזוגות.

כשנולדת, ואנו מכוגרים, שמחנו מאד שיש לנו עוד בת. כבר במחשבה כי שתי אחיות תהיינה מקורבות יותר מאחות ואח. רק התחלת ללכת, וכבר השובבות התבלטה באופייך. לרוץ, לטפס - לצחוק הרבה ולהתעקש על כל רצונותייך. אנו ידענו שחמיד את "חייבת להשיג את מה שאת רוצה. הלכנו בכל לקראתך - אלא אם זה היה בעינינו עקרוני, לא לוותר - אך זה קרה לעיתים רחוקות.

ואתן, שתיכן משחקות אתנו יחד, אך מהר מאד מתחילים לבוא אלינו הילדים מבתי הילדים שלכם. אהבו לשחק אתכן.

דברים לזכרה של פאס ג'זיה ז"ל

את גדלת מוקפת אהבה ואת מקרינה את אהבתך עלינו. מוקדם מאד הרגשנו עד כמה את רגישה לצדק - יושר בלי גבול. ב-8 שנות לימודיך בבית, לא פעם שמענו מפל המחנכות: "הלוואי והיו עוד הרבה ילדים כמוך" וזה לא היה מדובר דווקא על ציונים - אלא על אופייך. עדינה, אף פעם לא מתחצפת - ואנו מאושרים...

כשהיה לך משבר חברתי בכיתה, עודדנו אותך: בבית-ירח ישתנה הכל, תכירי ילדים אחרים, תמצאי לך חברות - וכך היה. כשהתקרב המועד לבחינות הבגרות, לא התחשק לך. אמרת: "לא אלמד באוניברסיטה - בשביל מה לי להתאמץ?". אך אנו הסברנו לך שלא הכל בחיים בא בקלות וחייבים ללמוד להגיע לדברים גם אם זה קשה, ואת אמרת: "בכל החיים אתם חגכתם אותנו להיות קודם כל בן-אדם", ואכן, בדמה לנו שכזה הצלחנו.

את גומרת ללמוד, עושה בגרות ואז את מתקשרת עם אסף - ואנו שוב מאושרים - שתי בנותינו קשורות עם בניים מהבית. את ממשיכה לבלות איתנו בכל נופש, ואנו מאושרים - מאושרים, על שאת רוצה תמיד להיות בקרבתנו.

דברים לזכרה של פאס ג'איה ז"ל

כשאחת הבנות שואלת אותך: "גליה, איך זה להיות בת להורים מבוגרים?" את ענית: "הלוואי ולהרבה הורים צעירים היתה הבנה כזאת כמו להורים שלי". היינו ידידות קרובות ביותר. אף פעם לא העלמת מאיתנו שום דבר, תמיד אמרת: "אתם צריכים לדעת הכל עלי דרכי ולא לשמוע מאחרים".

את מתגייסת. אחרי שלושה חדשים את נמצאת בבסיס קרוב לבית ואנו שוב מאושרים, שלא תהיי שעות בדרכים. את מתקשרת עם הצוות איתם את עובדת, מספרת לנו על כל אחד, מרוצה ואנו מרוצים יחד איתך. אך הצרה שבאיזורנו בשעות הבקר אין תחבורה ציבורית, הדאיגה אותנו כל הזמן. לכן, דאגת תמיד להודיע לנו מראש, באיזו שעה את יוצאת מהבסיס. כשהגעת הביתה, מיהרת תמיד אלינו, עם חיבוק, נשיקה. אחר-כך ביקרת בפעוטון, לראות את הילדים האהובים עלייך, איתם גם עבדת מדי פעם בחופשות שלך.

דברים לזכרה של פאס ג'זיה ז"ל

אף פעם לא עמד לי הכח הנפשי לכתוב על חברים קרובים שנפטרו. עכשיו אני יושבת עם אבא, כותבים "מכתב" אלייך גליה-לה, כי אנו לא מסוגלים בהגיון לתפוס שלא תכנסי יותר אלינו הביתה עם חיוך, עיניים צוחקות - מלאות הבעת אהבה.

נקטפת מאיתנו, כשכל האושר עוד לפניך. והנדר שנדרת לנו: "לילדים שלי יהיו סבתא וסבא - מה שלא היה לי". חלום זה לא יתגשם. ואנו נשארים עם הכאב הזועק: מדוע מדוע?

אמא ואבא,

דברים לזכרה של פאס ג'איה ז"ל

דברים על הקבר - עדנה

דורית, חנו, ענת, עופר, אסף

מה נאמר לכם ולעצמנו היום כאשר אנו מביאים את גליה ז"ל למנוחתה האחרונה?
האם אפשר להביע במילים את אשר חש הלב? את גודל הזעקה?
מסכיב מהפרץ אביב מאוחר בצבעיו וריחו המשכרים, טפות הגשם המטפטפות כדמעות
שמיים - כמסגרת לניצן שרק החל להפתח וללבלב - ריחז והבטחה למלוא פריחתו -
וכדרך ממשמרת צה"ל הביתה נקטע באחת...

איך ליוונו את הקמת המשפחה מראשיתה, איך שמחנו באשרם של דורית - אדא מוצל
משואת אירופה וחנו - בן יחיד להוריו שכמעט חשכנוהו ל"רוק נצחי". איך
באו הבנות ענת וגליה זו אחר זו, איך התמלא הבית אור וחום בהרמוניה בלתי
רגילה של הורים ובנים, שיש בה חום וסמכות וכבוד והבנה ורעות הדדיים...
איך התגאו ההורים כשתי הבנות ואנו אתם, שמחים באשרם...

דברים לזכרה של פאס גליה ז"ל

ענת וגליה,

אנחנו המבוגרים, שלעיתים מכירים את בנינו דרך "חוברות הזכרון" באיחור -
ראינו את ענת וגליה בלילות השבת, גליה עם הפרח בשיער והחולצה הרקומה, גליה
וענת עם ז'קט וכובע ארגמני מחו"ל - בשולחן המשפחתי הקורן...
גליה ואסף - חלום מתרקם שהנה הנה עוד מעט יתגשם.

איך אפשר לא לזעוק כאשר תוך שבועיים מגיעים לפסגת האושר ומחתכים בת -
ענת ועופר ולמצולות התהום - מאבדים בת ואחות וחברה...
ואנו שכה למודי נסיון לעצור את הכאב, שהמוות הפך לכן לוייה קבוע כחצרנו,
שליוינו הנה הורים שנאספו בשיבה, חברים שהמוות גאלם בחוליים, בניט ששבו
אל אדמתנו משדה הקרב - איננו יכולים לעכל ולהשלים עם קטיעת החיים באיבט,
איננו יכולים לשאת את קטיפת הניצן בטרם הגיעו לפריחתו.

דברים לזכרה של פאס גליה ז"ל

אנו מביאים אותך היום גליה אל בית החיים שלנו. אנו כאן כלנו עם אמא ואבא,
עם ענת ועופר, עם אסף, עם כל המשפחה הגדולה שכה אהבת ואת אתנו, בפני
שהיית בחיובך הפורח וכפי שאומר המשורר (עמיחי):

"ראי, גם אנחנו הולכים

בדרך הפרח הפוכה:

להתחיל עם גביע מתרוכן לאור,

לדדת עם הגבעול המרצין והולך,

להגיע לאדמה הסגורה ולחכות שם מעט,

ולסיים כשוש, בחושך, בחייק"

גליה, הפרחים פורחים על קברך לזכרך. תמיד תהיי אתנו בחיק ואנחנו אתך,
עם אמא ואבא וענת ועופר ואסף...

דברים לזכרה של פאס גליה ז"ל

ג ל י ה

יש כאן שקט עכשיו, שקט לא כמו שלך - הפנימי, השלו, העמוק - הגדול כל-
כך. יש כאן שקט מעיק, שלא יודעים איך להפסיק אותו.
גליה - שומרת תמיד על הופעה נאה ומסודרת, על אסטטיקה ונקיון. כחורה רגישה
מאוד וישרה - לפעמים היינו אומרים לה: "גליה, צריך קצת לסבן, להתחמק מהעובדות"
והיא בשלה, היתה תמיד אומרת הדברים כמו שהם בלי הגזמות וכלי התחמקות.
גליה קשורה להורים כל כך. ללכת הביתה אחר הצהרים דבר קדוש היה ששום ארוע
אחר לא יכול היה לשבש אותו ואם לא היתה מתעוררת בזמן, אבא היה עולה להעיר אותה.
כבית הספר שקדה על הלימודים, הקפידה תמיד לגמור הכל בזמן, המחברות שלה תמיד
מסודרות ואם מישהו רצה למצוא איזה ערך בהיסטוריה או ספרות, היה ניגש למחברות
האלו, הכל נמצא שם - נקי ומסודר.
אני זוכרת שהתכווננו לבגרות, הכנו לנו כרטיסיות עם מושגים בכל הנושאים ותלינו
אותן בכל מקום על הקירות - כגובה העיניים - בחדר.
פשוט גליה אמרה שאחרת לא נצליח ללמוד כלום. ואם צריך לשנן ולזכור אז זו הדרך.
גליה אהבה לצחוק. היינו אומרים לה: "גליה תצחקי, גליה תצחקי" והיא היתה פורצת
בצחוק ארוך ומתגלגל, שהיה מרכיק את כולנו.

דברים לזכרה של דאס ג'איה ג"ל

אתה לטייל - מין טיולים ללא אבק ולכלוך טיולים של אביב וירק ופרחים, סלע הרקפות בואדי-בירה, היה אחד המקומות האהובים עליה ביותר. גליה - היתה בראש דאגותיה של אמא, דורית תמיד דחפה אותה להמשיך ללמוד, לגמור השעורים, דחפה אותה לסיים ולהצליח בנגרות - שלא תשבר באמצע. כשגליה היתה נוסעת למקום כל שהוא, טיול, חברים - דורית לא היתה נרגעת עד שגליה היתה חוזרת, תמיד אמרה לה לא לנסוע בטרמפים, תמיד חששה לה. לפני זמן לא רב התחילה לצלם, בהשראת אבא, ונראה היה שיש לה גישה לנושא ואפילו יותר מכך, הצילום הביא לה סיפוק רב והנאה.

ענת היתה משביל גליה - לא רק האחות הגדולה, גליה העריצה אותה, אחבה אותה מאוד, כל דבר מפי ענת היה אוצר. מה גדולה היתה ההתרגשות שלה לפני החתונה - ענת מתחתנת. גליה פחדה להתגייס לצבא, פחדה מהתפקיד שתקבל, מהמקום אליו תיפול, רצתה קרוב לכית, לאסף, פחדה מהאנשים שיהיו איתה, שלא יהיו לרוחה - אבל לאחר זמן לא רב מצאה מקומה והיה לה טוב מאוד.

לפני כחודשים הייתי אצלה בבסיס וראיתי על הקיר ציורים שנעשו על פיסות נייר קרועות - ציורים בעיפרון שצוירו לה במיוחד ע"י בן-אדם, שגליה מעצם אופיה ומיכולתה להקשיב ולהבין, הביאה לו אור בחיים.

דברים לזכרה של פאס ג'איה ז"ל

כזמן האחרון עברה איזה משבר בעבודה בצבא ואסף היה היחיד שיכול היה לעזור לה. תמיד אחרי משמרת לילה היתה חוזרת הביתה, הולכת לישון ואסף מעיר אותה בצהרים לאכול איתו.

ידענו שיש כאן אהבה גדולה.

לפני כשבועיים עמדנו על המדרכה ודיברנו - שאלתי: "איך?" והיא אמרה שמיום ליום רק גדלה האהבה, לומדים להכיר, משתנים, מתפחחים, נעשים יפים יותר, חכמים יותר.

אח"כ הלכנו לחדר שלי, היה לי משהו בשבילה ששמרתי כשנה וחצי - פרסה מעץ שגליה גילפה, אז אמרה שיהייה לה למזל, כשגליה עזבה את החדר שלנו אל אסף נשאה הפרסה אצלי - שבורה.

כשהיא באה אלי נתתי לה אותה - גליה אמרה לי - אלה, תרכיקי אותה שיהייה לך למזל. שאלתי מה איתך והיא אמרה קחי - זה ממני.

גליה - ביום רביעי האחרון בטלפון, בין שאר העצות שנתת לי, כמו תמיד, אמרת שאין שום בעיות, צריך לקחת הכל בקלות כי המשחק נמשך והחוקים לא משתנים - אמרתי טוב, הסכמתי.

אבל איך אפשר להמשיך לשחק?

איך אפשר להמשיך?

אלה.